

DECIZIE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al  
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecătorii

Tatiana Vieru  
Maria Ghervas  
Victor Burduh

examinînd recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,  
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Evghen Stratu  
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a  
Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral,  
împotriva încheierii din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău privind  
restituirea cererii de apel declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

c o n s t a t ă :

La 17 aprilie 2017, Evghen Stratu a depus cerere de chemare în judecată  
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a  
Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material în mărime de 2000 lei  
și a prejudiciului moral în mărime de 25 000 lei.

Prin hotărârea din 01 august 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, s-a  
admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Evghen Stratu împotriva  
Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii  
Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral.

S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în  
beneficiul lui Stratu Evghen suma de 6000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma  
de 766 lei cu titlu de prejudiciu material, în total suma de 7677 lei.

În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 02 octombrie 2017, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a depus  
cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 01 august 2017 a Judecătoriei  
Orhei, sediul Rezina.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a repus  
în termen cererea de apel înaintată de Cachița Constantin, reprezentant al  
Ministerului Justiției al Republicii Moldova împotriva hotărârii din 01 august  
2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

S-a ridicat de la examinare, în ordine de apel, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Stratu Evghen împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral, restituind cauza în instanța de fond, Judecătoria Orhei, sediul Rezina, pentru întocmirea hotărârii motivate.

La 25 februarie 2018, de către Judecătoria Orhei, sediul Rezina a fost întocmită hotărârea motivată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Stratu Evghen împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral.

La 06 martie 2018 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 01 august 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

Prin încheierea din 16 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de Cachița Constantin, reprezentant al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, s-a dispus intentarea procedurii de apel și s-a stabilit examinarea cererii de apel în ședință publică pentru data de 04 octombrie 2018, ora 10.00.

Prin încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelantului Ministerului Justiției al Republicii Moldova și reprezentantului său, Cachița Constantin cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 01 august 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 22 octombrie 2018, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva încheierii din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a indicat că, instanța de apel a emis două încheieri contradictorii, una prin care a repus în termen cererea de apel declarată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, iar alta prin care s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, indicând că reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, nu a prezentat probe și nu a solicitat repunerea în termen.

În conformitate cu art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 04 octombrie 2018 și expediată în adresa participanților la proces la 08 octombrie 2018, fiind recepționată de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 16 octombrie 2018 (f.d. 122).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 22 octombrie 2018 în termenul stabilit de lege.

Potrivit prevederilor art.426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Verificând legalitatea încheierii judecătorești contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre examinare în fond, în același complet de judecată.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În acest sens, a constatat că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele cauzei s-a stabilit că la 01 august 2017 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina (f.d.39).

Așa fiind, termenul de declarare a apelului a început să curgă la 02 august 2017, ziua imediat următoare datei când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe, și a expirat la 31 august 2017, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

În conformitate cu art.113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Contrar normei procedurale enunțate, cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe a fost înregistrată abia la 02 octombrie 2017 (f.d. 43), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Potrivit art.116 alin.(1), (2) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură

care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În cadrul ședinței de judecată din 30 noiembrie 2017, reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Cachița Constantin a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului, iar prin încheierea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a repus în termen cererea de apel înaintată de Cachița Constantin, reprezentant al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, s-a ridicat de la examinare în ordine de apel cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Stratu Evghen împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral, restituind cauza în instanța de fond, Judecătoria Orhei, sediul Rezina, pentru întocmirea hotărârii motivate (f.d. 76-80).

În conformitate cu art.365 alin.(1) lit.d), (1<sup>1</sup>) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

La 25 februarie 2018, de către Judecătoria Orhei, sediul Rezina a fost întocmită hotărârea motivată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Stratu Evghen împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral (f.d. 83-87), iar la 06 martie 2018 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 01 august 2017 a Judecătoria Orhei, sediul Rezina (f.d. 92-96).

Prin încheierea din 16 august 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de Cachița Constantin, reprezentant al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, s-a dispus intentarea procedurii de apel și s-a stabilit examinarea cererii de apel în ședință publică pentru data de 04 octombrie 2018, ora 10.00 (f.d. 98).

Totodată, la caz s-a constatat că instanța de apel prin încheierea 04 octombrie 2018 a restituit apelantului Ministerului Justiției al Republicii Moldova și reprezentantului Cachița Constantin cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 01 august 2017 a Judecătoria Orhei, sediul Rezina, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen (f.d. 108-112).

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul consideră că încheierea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a repus în termen cererea de apel înaintată de Cachița Constantin, reprezentant al Ministerului Justiției al Republicii Moldova împotriva hotărârii din 01 august 2017 a Judecătoria Orhei, sediul Rezina, cu ridicarea de la examinare, în ordine de apel, a cauzei civile, restituind cauza în instanța de fond, Judecătoria Orhei, sediul Rezina, pentru întocmirea hotărârii motivate este contradictorie cu încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Astfel, încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi casată ca neîntemeiată cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru examinare în fond, în același complet de judecată.

Așa fiind, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

În conformitate cu art.427 lit.b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Se casează încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Evghen Stratu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului material și moral, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în fond, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh